

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДКРЕПА гр.БУРГАС

гр. Бургас 8001, бул. "Сан Стефано" № 62А, ПК 512,
тел. 056/549 682, 546 102; e-mail: 200250@edu.mon.bg; info-200253@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ

Валя Мантарева

ДИРЕКТОР

ГОДИШНА ТЕРАПЕВТИЧНА ПРОГРАМА ПО АРТ ТЕРАПИЯ

ЗА УЧЕБНАТА 2026/ 2027 ГОДИНА В ЦСОП- ГР.БУРГАС

Общо представяне на програмата

Годишната програма е разработена за допълнителна подкрепа за личностно развитие - АРТ ТЕРАПИЯ за деца със специални образователни потребности, обучавани от I до XII клас в ЦСОП-гр. Бургас

Корекционната работа включва индивидуална и груповата работа.

Учениците включени в арт терапевтичната програма са разпределени в три модула според езиково-говорните и комуникативна умения.

1.Индивидуална арт терапия - за деца и ученици със затруднена вербална комуникация

2.Индивидуална арт терапия - за деца и ученици с добра вербална комуникация

3.Груповая арт терапия с деца и ученици – от 3 до 6 деца с добра вербална комуникация

Арт терапията е лечение чрез изкуство. Процес на осъзнаване и промяна на психоемоционалното състояние чрез творчеството, което прави връзка с несъзнатото в нас.

Цел: Основната цел на арт терапевтичната дейност е общата активизация на децата с увреждания и нарушения, развитие на навици за социално взаимодействие и практически навици, мобилизация на креативността, себеизразяване и развитие на когнитивните възможности.

- Да се създаде защитена среда;
- Да се развива фината моторика и уменията за самоизразяване и комуникация;
- Да стимулира проявата на творческата мисъл и креативност;
- Да работи за по-добра емоционална компетентност и себепознаване.

Предимства на арт-терапията при деца:

Когато вербалният контакт с детето е затруднен, общуването чрез рисунки, танц, истории, играчки и т.н. е по-естествено и разбираемо за децата. Понякога невербалната форма за общуване е единствен инструмент за проявяване и реагиране на силни, интензивни чувства. Отчита се повишаване на самооценката на децата - при интерес от страна на другите към резултатите от творческата им дейност. Арт терапията е безопасен метод за изразяване на агресивни чувства в социално-приемлива форма и като седативно средство при психомоторна възбуда. Помага за организиране на вътрешния хаос: възниква чувство за вътрешен контрол и ред. Има функция релаксация. Ускорява създаването на атмосфера на доверие и взаимно приемане чрез пораждаването на положителни чувства. Развива психическите процеси - усещания, възприятия, представи, памет, мислене и въображение.

Фактори за създаване на среда за емоционално развитие:

Арт терапията дава емоционална подкрепа. Емоционалната среда включва приемане, емпатия и топлота и кара децата да се чувстват спокойни, сигурни, и ценени. Признаването на емоциите на детето е важен момент. То трябва да не се въздържа и отрича от показване на емоции, защото няма правилни и неправилни емоции - след като съществуват, детето има основания за това, което изпитва. Учи се да изразява чувствата с думи. Децата изучават света най-добре в контекста на своите преживявания, затова техните емоции трябва да се назовават и описват точно когато ги преживяват. Така между детето и терапевта се формира доверие и то може да разчита на постоянна реакция от страна на възрастния, а той е длъжен да моделира желаното поведение като зачита сътрудничеството, компромисите и изразяването на емоциите. Стратегиите за стимулиране на просоциално поведение включват възползване от естествено възникващи ситуации за определяне на просоциалните действия на децата, редуването на децата при осъществяване на дейност е начин на сътрудничество между тях, създаване на възможности те да си помагат и взаимодействат.

Механизми за въздействие:

- Възможност за експресиране (спонтанно изразяване);
- Специфични възможности за себепознание;
- Специфични възможности за общуване.

Използвани методи на изобразителното изкуство:

Рисуване, скулптура, моделиране, апликация, колаж, приложни техники и други изкуства :работа с текст; драматизация, музика (слушане и възпроизвеждане); танц и движение.

Използвани материали:

Моливи, пастели, флумастери, бои, ножици, лепила, пластелин, глина, четки с различна големина, цветен картон и различни видове хартия, листи за рисуване (различен формат), списания, опаковки, картинки, домакински материали; различни природни и текстилни материали.

Използвани техники:

Работа с различни материали за овладяване на практически навици. Включват се разнообразни техники и упражнения като целта е стимулиране на спонтанност, самостоятелност и развитие на когнитивните способности / внимание, памет, мислене/, тясно свързани с практическата дейност и адаптивните възможности на личността на всяко дете. За по-пълно възприемане на себе си се използват група от упражнения, които позволяват на детето да отрази възприемането на самото себе си и на своите отношения с другите и помага за убеждаването на детето в неговите възможности. Конкретните техники и теми за работа са заложили в план за работа на арттерапевта.

Форми на занимания по арттерапия:

1.Индивидуална арттерапия - за деца и ученици със затруднена вербална комуникация

Специфични цели:

- подобряване на фината моторика;
- намаляване на тревожността;
- насърчаване на себеизразяването;
- формиране комуникативни навици.
- работа за емоционална компетентност;

Методи на работа:

- индивидуална работа за осъществяване на добър контакт с терапевта;
- работа за преодоляване на стереотипи на поведение и себеизразяване;
- усвояване на техники за работа с ръцете за подобряване на фината моторика;
- работа за емоционална компетентност чрез експресивни техники за използване на арт материалите;
- разнообразие и промяна в темите и материалите за работа — по-големи възможности за себепознание и изразяване.

2.Индивидуална арт терапия - за деца и ученици с добра вербална комуникация

Специфични цели:

- подобряване на фината моторика;
- намаляване на тревожността;
- работа за емоционална компетентност;
- насърчаване на себеизразяването;
- развитие на въображение и креативност;
- развитие на чувството за естетика.
- развитие на умение за решаване на проблеми;
- развиване на когнитивните умения;
- формиране комуникативни навици.

Методи на работа:

- индивидуална работа за осъществяване на добър контакт с терапевта;
- работа за преодоляване на стереотипи на поведение и себеизразяване;
- усвояване на техники за работа с ръцете за подобряване на фината моторика;
- Работа за себеизразяване и емоционална компетентност чрез експресивни техники за използване на арт материалите;
- разнообразие и промяна в темите и материалите за работа — по-големи възможности за себепознание и изразяване.

3. Групова арттерапия с деца и ученици – от 3 до 6 деца с добра вербална комуникация

Специфични цели:

- развитие на социални умения и отношения;
- оказването на взаимна подкрепа и подражание;
- преодоляване на индивидуалните задръжки и затруднения;
- формиране на умение за вземане на решения;
- формиране на умения за работа в екип;
- промяна на поведенческите стереотипи чрез взаимодействията между членовете на групата и развитието на груповата динамика;
- повишаване на самооценката.

Методи на работа:

- създаване на защитена среда за споделяне и "трениране" на нови поведенчески модели и взаимоотношения;
- предоставяне на пространство за себеизява и експериментиране с различни техники и материали;
- упражнения за стимулиране на креативност и творческата мислене;
- групови упражнения за провокиране на екипност при решаване на творчески задачи;
- работа за укрепване на личностната единтичност и чувството за групова принадлежност.

Изготвил: ВЕСЕЛКА ЙОРДАНОВА

Арт терапевт в ЦСОП Бургас

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДДРЪПКА гр.БУРГАС

гр. Бургас 8001, бул. "Сан Стефано" № 62А, ПК 512,
тел. 056/549 682, 546 102; e-mail: 200250@edu.mon.bg; info-200253@edu.mon.bg

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСТНОСТ ПРИ РАБОТА В ЧАСОВЕТЕ ЗА АРТ ТЕРАПИЯ ЗА УЧЕБНАТА 2026/ 2027 ГОДИНА В ЦСОП- ГР.БУРГАС

- ВСЕКИ ЗАЕМА ОПРЕДЕЛЕНТО МУ МЯСТО. НЕ СЕ ПРАВЯТ РАЗМЕСТВАНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ЧАСА;
- КОМПЮТРИТЕ И УРЕДИТЕ СЕ ВКЛЮЧВАТ И УПРАВЛЯВАТ ОТ УЧИТЕЛЯ;
- НЕ СЕ ПИПАТ КОНТАКТТЕ В СТАЯТА;
- УЧЕНИЦИТЕ НЕ ОТВАРЯТ ШКАФОВЕТЕ В КАБИНЕТА;
- МЕБЕЛИТЕ, ЩОРИТЕ И ПОСОБИЯТА ЗА РАБОТА СЕ РАЗМЕСТВАТ САМО ОТ УЧИТЕЛЯ;
- МАТЕРИАЛИ ЗА РАБОТА СЕ ДАВАТ САМО ОТ УЧИТЕЛЯ;
- РАБОТНИТЕ МАТЕРИАЛИ /ЛЕПИЛО, БОИ, ПАСТЕЛИ, ФЛУМАСТЕРИ, ПЛАСТИЛИН И ДР./ СА ЗА РИСУВАНЕ И МОДЕЛИРАНЕ , А НЕ ЗА ОПИТВАНЕ И ЯДЕНЕ;
- РАБОТИ СЕ ВНИМАТЕЛНО С НОЖИЦИТЕ И ДРУГИ ОСТРИ ПОСОБИЯ И ПРЕДМЕТИ;
- УЧЕНИЦИТЕ УЧАСТВАТ В ПОЧИСТВАНЕТО НА РАБОТНОТО МЯСТО, СПОРЕД ВЪЗМОЖНОСТИТЕ СИ;
- ДЕЦАТА ИЗЛИЗАТ ОТ СТАЯТА САМО С УЧИТЕЛ, ВЪЗПИТАТЕЛ ИЛИ ПРИДРУЖИТЕЛ.

ИЗГОТВИЛ:

Веселка Йорданова

/арт терапевт/

ЦЕНТЪР ЗА СПЕЦИАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА ПОДДРЪПКА гр.БУРГАС

гр. Бургас 8001, бул. "Сан Стефано" № 62А, ПК 512,
тел.056/549 682, 546 102; e-mail: 200250@edu.mon.bg; info-200253@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ

Валя Мантарева

ДИРЕКТОР

Индивидуален план за работа

по АРТ ТЕРАПИЯ 2026/27 учебна година

Име

Паралелка в ЦСОП

Групова работа	Индивидуална работа

1. Терапевтична програма:

Арт техники	Късане, рязане, апликиране Месене, точене, моделиране Сортиране, сипване и пресипване на различни материали, в различни съдове и форми Работа с цветове и форми Работа с различни материи, текстури и материали Работа със шаблони. Отпечатьци Свободна рисунка (драсканица). Тематична рисунка Креативна работа с нетрадиционни материали Нанизване, бродирание, шиене, тъкане Приложни арт техники – моделиране, скулптура, стъклопис, колаж, квиллинг, декупаж, плъстене и други Обща рисунка, апликация, структура. Групова работа в различните изброени по-горе арт техники
-------------	--

Материали	Различни видове хартия, ножици и лепило, форми за изрязване и печатане Арт материали за рисуване (моливи, флумастери, пастели, бои, различни четки) Пластелин, моделин, пяськ, кинетичен пяськ, глина, тесто Работа с вода, пяськ, зърна, дребни цветни фигурки и мозайки Домакински и природни материали, с различна големина и форми Работа с текстилни материали, прежда, вълна, мъниста, и др.
Терапевтична цел	Намаляване на тревожността Подобряване на фината моторика Промяна на поведенческите стереотипи Опознаване и приемане на околния свят Работа за емоционална компетентност Развиване на когнитивните умения Формиране комуникативни навици Насърчаване на себеизразяването Развитие на въображение и креативност Развитие на чувството за естетика Развитие на умение за решаване на проблеми Повишаване на самооценката ☐
Терапевтична цел при груповата работа	Развитие на социални умения и отношения Оказването на взаимна подкрепа и подражание Преодоляване на индивидуалните задръжки и затруднения Формиране на умение за вземане на решения Формиране на умения за работа в екип Промяна на поведенческите стереотипи чрез взаимодействията между членовете на групата и развитието на груповата динамика Повишаване на самооценката ☐
Конкретна цел	

3. Актуализиране на индивидуалният план през учебната година, при необходимост - приложение 1

4. Актуално състояние на детето в края на първи учебен срок – приложение 2

5. Актуално състояние на детето в края на втори учебен срок – приложение 3

Изготвил: Веселка Йорданова.....

арт терапевт